

AVRUPA'DA YENİLENEBİLİR KAYNAKLI ELEKTRİK ÜRETİMİ FOSİL YAKITLARI GEÇTİ*

2020'nin ilk yarısında Avrupa'da ilk kez, yenilenebilir kaynaklardan üretilen elektrik miktarı, fosil yakıtlardan daha fazla oldu. Ocak-Haziran döneminde rüzgar, güneş, hidro ve biyoenerji AB'nin 27 üye ülkesinde elektriğin %40'ını, fosil yakıtlar ise %34'ünü üretti. Tam aksine Amerika Birleşik Devletleri'nde, geçen yıl fosil yakıtlar elektriğin %62'sinden fazlasını üretirken, yenilenebilir %18'den daha az pay alabilmişti.

İngiltere İklim Düşünce Kuruluşu Ember tarafından toplanan ve analiz edilen AB verilerine göre, birliğin elektrik arzının karbondan arındırılmasında hızlı bir ivme yakaladığı görülüyor. Sadece beş yıl önce, Avrupa'da kömürden üretilen elektrik miktarı rüzgâr ve güneş enerjisinden iki kat daha fazla idi. Şimdi ise kömür AB-27 elektrik üretiminin sadece %12'sini oluştururken, rüzgâr ve güneş % 21'ini sağlıyor.

Yeşil enerji için bu pembe tablo kısmen benzersiz koşulların bir sonucudur. Koronavirüs krizinin neden olduğu aktivitelerde azalma, enerji talebinde %7'lik bir düşüşe neden olurken, yılın ilk yarısında bol güneşli ve rüzgarlı hava da bunlardan üretilen elektrik miktarının artmasında etkili olmuştur. Genel olarak bakıldığında, ulusal enerji politikalarının sonucu olarak AB genelinde kömürden üretilen elektrik %32 oranında düşmüştür.

Avusturya ve İsveç kalan son kömür yakıtlı elektrik santrallerini Mart ayında, İspanya ise birçok kömür santralini Haziran ayında kapattı. Portekiz'in kömür üretimi %95, Yunanistan'ın ise %50 düştü. Avrupa'nın en kalabalık ülkesi olan Almanya'da, kömürden üretilen elektrik, bazı AB ülkelerinin tüm elektrik üretiminden daha fazla (%39=31 TWh) düştü. Ayrıca, AB genelinde doğalgazdan elektrik üretimi de %6 düştü. Danimarka'da toplam elektrik üretiminin %64'ü, İrlanda'da %49'u ve Almanya'da ise %42'si rüzgar ve güneş enerjisi kaynaklıdır.

Ember'in kıdemli elektrik analisti Dave Jones, sonuçların heyecan verici olduğunu söyledi. Yenilenebilir enerji konusunda en iyi performansı gösteren ülkelerin ortak noktası nedir? Jones, en önemli noktanın tutarlılık olduğunu ve bu konuda en gelişmiş ülke olarak Danimarka'nın yenilenebilir tesisleri erken inşa etmeye başladığını ifade etti. Ülkenin, daha fazla tesis inşa etmek için 2030'a kadar bir planının bulunduğunu söyledi.

Geleceğe bakacak olursak, AB enerji verilerinin gönderdiği mesaj açıktır: düşük karbonlu bir gelecek elde etmek için şimdiden planlayın ve yatırım yapın. AB'de 40 milyar €'luk Adil Geçiş Fonu bunu başarmaya yardımcı olmayı amaçlıyor. İngiltere, AB'den keşfedilmemiş sulara yelken açmasına rağmen, yeşil toparlanma hakkında doğru şeyler yapıldığının sinyallerini veriyor. Ancak iklim değişikliği küresel bir sorundur ve yalnızca Avrupa tarafından çözülmesi mümkün değildir. AB düşük karbonlu ekonomiler için örnek temsil edecek olsa da uluslararası toplumun bu konuyla yakından ilgilenmesi gerekiyor.